

KÄSKKIRI

09.12.2018 nr 1.1-4/182

Soomaa piirkonna teemaplaneeringu kehtestamine

I ASJAOLUD

Soomaa piirkonna teemaplaneering on koostatud Pärnu ja Viljandi maakonnaplaneeringute täpsustamiseks, piirkonna arengudokumentide sidumiseks ning kaitseala kasutustingimuste täpsustamiseks. Soomaa piirkonna teemaplaneeringu (edaspidi teemaplaneeringu) üldeesmärk on inimeste elu- ja majandustegevuse soodustamine, mitmekülgse ja valikuvõimalusi pakkuva keskkonna kavandamine Soomaa piirkonnas.

Teemaplaneeringu ala on Soomaa Rahvuspark koos ümbritseva mõjualaga. Planeeringuala piirneb põhjast Pärnu jõega, lõunast Tartu – Viljandi – Kilingi-Nõmme maanteega, idast Viljandi – Suure-Jaani maantee, läänest kohalike teede ja Reiu jõega. Planeeringuala pindala on 1296 km², millest Soomaa rahvuspark on 396 km². Vastavalt loodusoludele, asustusele ning majandustegevusele on planeeringuala jaotatud kolmeks vööndiks: 1) Soomaa rahvuspark, 2) kontaktala, mis hõlmab rahvuspargi piiril asuvaid, kuid väljapoole rahvusparki jäävaid külasid, 3) mõjuala, mis hõlmab rahvusparki ümbritseva ja pargiga funktsionaalses seoses oleva lähipiirkonna.

Teemaplaneering lähtub riiklikes arengukavades ja üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ seatud eesmärkidest ning Pärnu ja Viljandi maakonnas koostatud arengukavadest ja planeeringutest. Arvestatud on haldusreformi eelsete Paikuse, Surju, Saarde, Tori, Vändra, Suure-Jaani, Pärsti, Kõpu valdade ja Sindi linna üldplaneeringutega ning rahvuspargi kaitseeeskirjaga. Teemaplaneeringu koostamisel vaadati üle varem kehtinud maakonnaplaneeringud, kust sisendina võeti asjakohased põhimõtted.

Teemaplaneering on kooskõlas Viljandimaa maakonnaplaneeringus (kehtestatud riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr1.1-4/75) ja Pärnu maakonna planeeringus (kehtestatud riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr1.1-4/74) sätestatud ruumilise arengu põhimõtete ja suundumustega.

Teemaplaneeringu täpsemad eesmärgid on ruumilise arengu põhimõtete ja prioriteetide määramine ning maa- ja veealade kasutamistingimuste määramine rahvuspargis; olulisemate

sotsiaalse ja tehnilise taristu objektide asukoha määramine; majandustegevuse arendamiseks vajalike eelduste suurendamine; asustuse ja traditsioonilise elulaadi, loodus- ja kultuuriväärtuste hoidmine; jätkusuutliku turismi toetamine.

Peamised teemaplaneeringus käsitletavat teemad on loodus- ja kultuuriväärtused, asustus, majandus, teenused ja tehniline taristu. Teemavaldkondade kaupa on välja toodud probleemid, olulisemad arengut soodustavad tegurid ja eesmärgid. Seatud on arengu suunamise põhimõtted ning maa- ja veealade kasutamistingimused.

Olulist tähelepanu on pööratud transpordile ja kohalikele elanikele teenuste kättesaadavuse tagamisele. Samuti teede, sildade ja truupide seisukorrale, elektri- ja internetiühenduste kättesaadavuse ning elanike turvalisuse tagamisele. Määratud on veeteed, üldkasutatavad puhkealad ja matkarajad. Planeeringulahenduse väljatöötamist tervikuna on suunanud jõgede üleujutused, sh viiendal aastaajal. Näidatud on inimtegevuseta alad ja ajaloolised talukohad ning määratud nende kasutamise- ja ehitustingimused, samuti kavandatud uued asustusalad rahvuspargis. Täpsustatud on rohelist võrgustikku ja väärtuslike maastike, sh veeteede ja ilusa vaatega kohtade kasutamise ja eksponeerimise võimalusi, samuti ilusa vaatega kohtadel vaadete avamise vajadust. Määratud on põhijuurdepääsud Soomaale ja „Soomaa väravad“ (Tori, Kõpu ja Suure-Jaani asulad).

Teemaplaneeringu koostasid Viljandi ja Pärnu maavalitsused ühiselt. Teemaplaneering koostati tihedas koostöös Soomaa piirkonda jäävate kohalike omavalitsuste, Keskkonnaameti, Riigimetsa Majandamise Keskuse jt asjaomaste ametkondade ning institutsioonidega. Planeeringuala kohalike omavalitsuste, Soomaa piirkonna ettevõtjate, vabaühenduste ja kohalike elanikega korraldati teemapäevi, arutamaks teemaplaneeringu sisu. Kohalike elanike seas viidi läbi küsitlus rahulolu ja esmaste teenuste kättesaadavusest Soomaa piirkonnas.

Soomaa piirkonna teemaplaneering koosneb seletuskirjast ja kahest joonisest (mõõtkavas 1:60 000) 1. Põhijoonis ja 2. Turism.

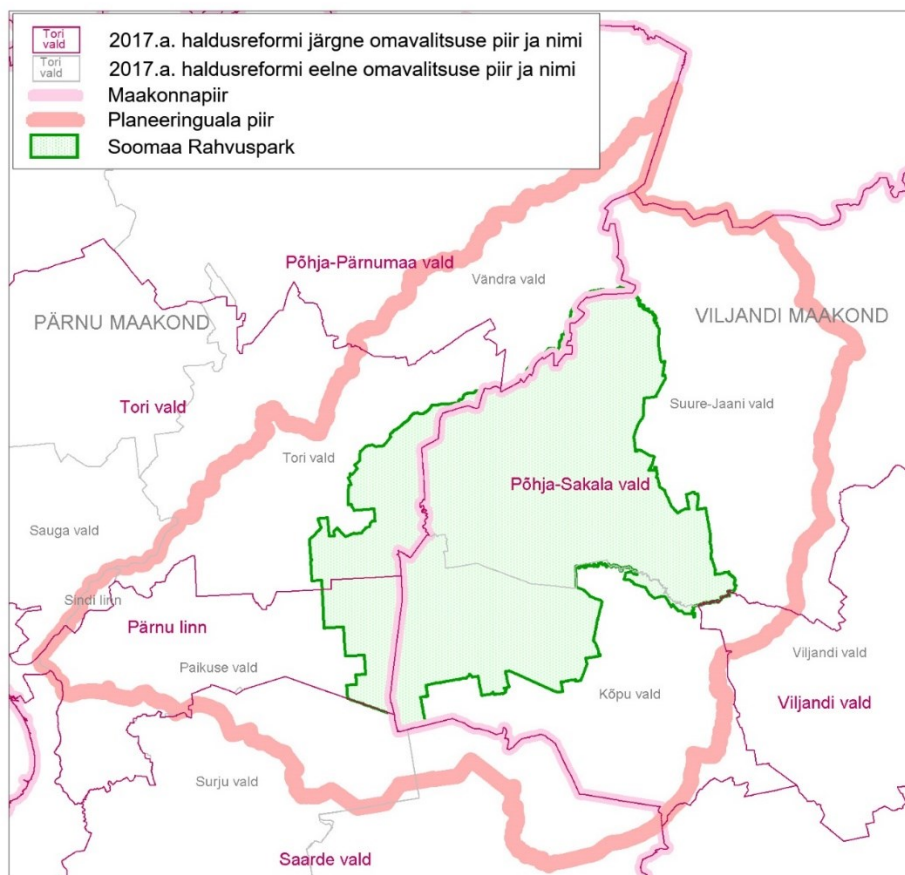
Teemaplaneeringu lisa 1. Tegevuskava.

Kohalike omavalitsuste piiride muudatused maakonnaplaneeringu koostamise käigus

Soomaa piirkonna teemaplaneeringu koostamine toimus perioodil 2012-2017, mistõttu planeeringus on kajastatud 2017. aastal läbi viidud haldusreformi eelne haldusterritoriaalne jaotus.

Haldusreformi järgselt jäävad Viljandimaal planeeringualasse osaliselt kaks kohalikku omavalitsusüksust: Põhja-Sakala vald (enne haldusreformi Suure-Jaani vald ja Kõpu vald) ja Viljandi vald. Pärnumaal jäävad planeeringualasse osaliselt kolm kohalikku omavalitsusüksust: Põhja-Pärnumaa vald (enne haldusreformi Vändra vald), Tori vald (enne haldusreformi Sindi linn ja Tori vald), Saarde vald (enne haldusreformi Saarde ja Surju vald), Pärnu linn (enne haldusreformi Paikuse vald).

Viljandi ja Pärnu maakondade ning kohalike omavalitsuste halduspiirid ning planeeringuala on kajastatud järgneval skeemil.

II MENETLUSE KÄIK

Planeeringulahenduse koostamine kuni vastuvõtmiseni

Teemaplaneering algatati Viljandi maavanema 02.02.2012 korraldusega nr 1-1/2012/35 ja Pärnu maavanema 03.02.2012 korraldusega nr 76. Algamisest teavitati kirjalikult naabermaavalitsusi, vastavaid ministeeriume, nende hallatavaid riigiasutusi ja planeeringuala kohalikke omavalitsusi.

Teemaplaneeringu koostamise olulisemate etappide ja avalikustamisega seotud teave oli kättesaadav kogu protsessi ajal endiste Pärnu ja Viljandi maavalitsuse veebilehel.

Alates 01.07.2015 hakkas kehtima uus planeerimisseadus. Teemaplaneering algatati enne seda, mistõttu tulenevalt ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõikest 1 on planeeringu menetlemisel järgitud kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseadust (RT I, 13.03.2014, 97).

Teemaplaneeringu koostamiseks moodustati planeerimismeeskond, kus osalesid Viljandi ja Pärnu maavalitsuste arengu- ja planeerimisspetsialistid ning Keskkonnaameti spetsialistid.

Teemaplaneeringu algstaadiumis töötati välja teemaplaneeringu koostamise ja kaasamise kava.

28.02.2012, pärast teemaplaneeringu algatamist, sõlmiti planeeringu koostamiseks koostöökokkulepe, mille kohaselt nimetati lisaks maavalitsustele ja Keskkonnaametile partneriks ka planeeringuala kohalikud omavalitsused ja MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu.

Planeeringulahenduse väljatöötamiseks ning erinevate osapoolte, sh kohalike ettevõtjate ja elanike kaasamiseks, korraldas planeerimismeeskond 2013. ja 2014. aastal erinevaid teemapäevi. Need toimusid planeeringualal erinevates asukohtades ning erinevatel teemadel: suurveesi, kohaliku ettevõtluse arendamine, keskkonnahoid, pärandkultuur. Lisaks toimusid planeeringulahenduse väljatöötamiseks planeerimismeeskonna töökoosolekud, kuhu kutsuti teemavaldkondi ja ka piirkonna olusid hästi tundvad inimesed.

Teemaplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek toimus 15.-26.11.2014 ning avalikud arutelud 20.11.2014 Soomaa külastuskeskuses, 25.11.2014 Tori vallamajas, 26.11.2014 Suure-Jaani vallamajas ja Kõpu külastuskeskuses. Vastavasisulised teated ilmusid maakonnalehtedes Sakala 14.11.2014, Pärnu Postimees 15.11.2014 ja Pärnu ning Viljandi maavalitsuse veebilehel. Samuti teavitasid maavanemad kirjalikult kohalikke omavalitsusi, riigiasutusi ja asjakohaseid vabäühendusi.

Teemaplaneeringu eskiislahendusele koostati keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindang. Arvestades läbiviidud eelhindamise tulemusi, sh asjaomaste isikute ja asutuste seisukohti, jõuti järeldusele, et olulise keskkonnamõju avaldumist planeeringu koostamisel ja rakendamisel ei ole ette näha ning teemaplaneeringu KSH läbiviimine ei ole vajalik. Eelhindangus välja toodud võimalike negatiivsete mõjude leevendusmeetmetega on teemaplaneeringu lahenduses arvestatud. KSH mittealgatamisega nõustusid Keskkonnaministeerium, Muinsuskaitseamet, Maanteeamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Maa-amet, Põllumajandusamet, Päästeamet, Kõpu Vallavalitsus, Viljandi Vallavalitsus, Suure-Jaani Vallavalitsus, Paikuse Vallavalitsus, Surju Vallavalitsus, Saarde Vallavalitsus, Tori Vallavalitsus, Vändra Vallavalitsus, Sindi Linnavalitsus, Tipu Looduskool, Eesti Keskkonnaühenduste Koda. Sellest lähtuvalt jätsid Pärnu maavanem 01.03.2016 korraldusega nr 1-1/16/206 ja Viljandi maavanem 02.03.2016 korraldusega nr 1-1/16/194 algatamata teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise. Vastavasisulised teated ilmusid Ametlikes Teadaannetes, maakonnalehtedes Pärnu Postimees 3.03.2016 ja Sakala 9.03.2016 ning Pärnu ja Viljandi maavalitsuste veebilehtedel.

Planeeringu vastuvõtmine ja avalikustamine

Pärnu ja Viljandi maavanemad esitasid 09.03.2017 kirjaga 12-2/17/423-1 teemaplaneeringu valitsusasutustele ning nende hallatavatele riigiasutustele ja planeeringuala kohalikele omavalitsustele kooskõlastamiseks. Planeeringulahenduse kooskõlastasid märkuseteta Maaeluministeerium, Päästeamet, Suure-Jaani Vallavalitsus, Viljandi Vallavalitsus, Paikuse

Vallavolikogu, Surju Vallavolikogu, Saarde Vallavolikogu, Tori Vallavalitsus, Vändra Vallavolikogu, Sindi Linnavolikogu. Märkustega kooskõlastasid planeeringulahenduse Maaamet, Muinsuskaitseamet, Keskkonnaamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Kõpu Vallavalitsus. Kõikide märkustega arvestati ning vastavalt neile täiendati planeeringulahendust.

Planeering võeti vastu Pärnu maavanema 07.06.2017 korraldusega nr 1-1/17/238 ja Viljandi maavanema 07.06.2017 korraldusega 1-1/17/211 ning suunati avalikule väljapanekule. Vastavasisulised teated ilmusid maakonnalehtedes Pärnu Postimees 13.06.2017 ja Sakala 10.06.2017 ning Pärnu ja Viljandi maavalitsuste veebilehtedel. Planeeringulahenduse avalik väljapanek toimus 20.06-02.08.2017. Planeeringu avaliku väljapaneku kestel laekus Viljandimaa osas kolm ettepanekut: Maa-ameti, kodanike Ako Lutsu ja Priit Toobali poolt. Esitatud ettepanekuid arvestati ja planeeringulahendust täpsustati. Pärnumaa osas esitasid ettepanekuid Maa-amet ja kodanik Mariell Jüssi. Ettepanekud puudutasid seletuskirja ja jooniste täpsustamist, ettepanekutega arvestati. Pärnu ja Viljandi maavanemad vastasid ettepanekute esitajatele kirjalikult. Lahendamata vastuväiteid üles ei jäänud Pärnumaa ega ka Viljandimaa osas.

Avalikud arutelud viidi läbi Viljandi Maavalitsuses 28.08.2017, Pärnu Maavalitsuses 29.08.2017, Soomaa külastuskeskuses Kõrtsi-Tõramaal 30.08.2017. Avaliku arutelu tulemustest teavitati maakonnalehtedes Pärnu Postimees 12.09.2017 ja Sakala 13.09.2017 ning Pärnu ja Viljandi maavalitsuste veebilehtedel.

Arvestades, et planeerimisseaduse regulatsioon muutus planeeringu koostamise ajal (01.01.2018 jõustunud planeerimisseaduse muudatuste kohaselt ei ole maakonnaplaneeringu, sh maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu, heakskiitmine enam vajalik ning enne 01.07.2015 algatatud maakonnaplaneeringud kehtestab riigihalduse minister), ei ole Soomaa teemaplaneeringu kehtestamiseks järelevalve teostaja heakskiidu saamine enam nõutav.

Teemaplaneering on kooskõlas kehtiva õigusega, menetlus vastab planeerimisseaduses sätestatud maakonnaplaneeringute menetlemise nõuetele. Teemaplaneeringu koostamisse olid kaasatud erinevate valdkondade esindajad ning planeering koostati koostöös Viljandi ja Pärnu maakonna kohalike omavalitsustega, asjaomaste ministriumide ja riigiametitega ning teiste asutuste ja huvitatud osapooltega. Teemaplaneeringu lahendus on piisavalt põhjendatud, lähtutud on asjakohastest dokumentidest.

III SOOMAA TEEMAPLANEERINGU SEOS TEISTE PLANEERINGUTEGA

Soomaa piirkonna teemaplaneering täpsustab ja täiendab kehtivaid Pärnu maakonna planeeringut (kehtestatud riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74) ja Viljandimaa maakonnaplaneeringut (kehtestatud riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75). Kehtestatav teemaplaneering on aluseks kohalike omavalitsuste üldplaneeringute koostamiseks.

Teemaplaneeringuga on edaspidi vaja arvestada ka riiklike ja kohalike omavalitsuste detailplaneeringute ja arengudokumentide koostamisel.

IV KÄSKKIRJA ÕIGUSLIKUD ALUSED

Teemaplaneering kehtestatakse lähtuvalt eeltoodud kaalutlustest ning võttes aluseks ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 11¹ lõike 1 ja kooskõlas sama seaduse § 1 lõikega 1 ning kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseaduse § 24 lõikega 6 teise lause, § 25 lõigetega 2 ja 3, planeerimisseaduse § 71 lõigetega 2 ja 4, ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõikega 1 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 44 lõikega 1.

V OTSUS

1. Kehtestan Soomaa piirkonna teemaplaneeringu lisatud kujul.
2. Kehtestatud planeeringuga on võimalik tutvuda Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Viljandi talituses aadressil Vabaduse plats 2, Viljandi ning Pärnu talituses aadressil Akadeemia 2, Pärnu. Samuti veebilehel <http://www.maavalitsus.ee/maakonna-planeeringud>.
3. Teen käskkirja koos Soomaa piirkonna teemaplaneeringuga teatavaks Põhja-Sakala Vallavalitsusele, Viljandi Vallavalitsusele, Saarde Vallavalitsusele, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele, Tori Vallavalitsusele, Pärnu Linnavalitsusele, Keskkonnaametile, Päästeametile, Maanteeametile, Muinsuskaitseametile, Põllumajandusametile, Maaametile, Riigimetsa Majandamise Keskusele ja Maaeluministeeriumile, Tipu Looduskoolile, Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, Rohelise Jõemaa Koostöökogule.
4. Rahandusministeeriumi ühisosakonnal avaldada teade Soomaa piirkonna teemaplaneeringu kehtestamise kohta Ametlikes Teadaannetes ja Rahandusministeeriumi veebilehel 14 päeva jooksul ning ajalehtedes Pärnu Postimees ja Sakala ning Põhja-Sakala, Viljandi, Saarde, Põhja-Pärnumaa, Tori vallalehtedes 30 päeva jooksul käskkirja allakirjutamise päevast arvates.

VI VAIDLUSTAMINE

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Mäggi
riigihalduse minister